

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАВАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

на годину	6 дин.
за половицу	3 дин.
за стране земље на годину	9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. парага од врсте
Претплату ваља слати упутницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника
РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ
Неплаћена писма не примају се.

14. СЕПТЕМБАР 1889.

Много више но у једном другом изборном месту, у престоници је увек до сада било великих незгода, кад год је ваљало извршити избор народних посланика. Колико је и колико гласача потпуно свесних и права и дужности своје, са биралишта изостајало редовно само за то, што прилаз бирачком столу, *једно-
ме за целу престоницу*, не беше могу-
ће по доданањем изборном систему
удесити тако да сваки бирач лако
и слободно даде свога гласа. —

Требало је губити читаве часе, турати се и пригњављен трпети дugo, а при иоле слабијој телеспој грађи довести у питање и само здравље своје, па да се може извршити једна тако деликатна и важна дужност грађанска; да се може учинити употреба једног од најсветијих права личне слободе у држави.

Те и читав низ других равних и нераздвојних незгода: оне свакоме непријатне изградне појаве, које се по кад никако не могаху избегти на биралишту; оно тешко постизавање споразума партијски распажљивих бораца за избор бирачког одбора; оно заметно примање, гломазно записивање и тешко разбројавање гласова, што све скупа никада не ујемчаваше потпуну тачност избор-
не радње; и најзад, оно остајање грађана на биралишту све до саме зоре, да би се по свршетку рада бирачког одбора одмах чуо правилан саопштaj изборнога резултата, — све то чинило је те је сваки радо и жељно исчекивао време када ће се избор мочи удесити на други бољи и лакши, практичнији начин.

По новоме изборном систему,

који данас први пут ступа у живот, са београдског биралишта нарочито отклоњене су једном све досадање незгоде и непријатности.

И са гледишта на само ову једну срећну околност, било биовољно разлога да се нови изборни, Уставом гарантовани систем, сматра као велика добит, значајна тековина, општа грађанска корист. Али није то једина нити је главна побуда која нас позива да се опоменемо значаја 14. септембра 1889. и с неколико поздравних речи очувамо успомену на њу за анале наше општине и вароши.

Већа важност данашњега дана лежи у томе, што је благодарећи новоме Уставу ово у краљевини нашој први потпунце слободни избор народ. посланика; избор, у коме не могу имати никаквога удела недопуштени утицаји са стране, на штету једне или корист других странака и политичких група грађана. Свесно и с пуно бирачкога поноса, данас грађани обновљене краљевине српске ступају први пут на ново биралиште да без икаквога притиска изгласају за посланике оне, којима по-
клони своје поверење чиста и права, сразмерна већина бирача.

Али по нас највећи значај овога дана у нечemu је другом — у томе, што се ево има да изврши избор оних народних посланика који ће на првој сесији скупштинској донети закон самоуправе општинске: закон, који ће и престоничној општини дати могућности за снажни полет, правилан развитак и стварни напредак; закон, који ће једном спутане руке ослободити чеза, подићи углед општине а учинити и да се у будуће

са више одговорности части и до-
стојанства, приступа општинарским
дужностима и општинским задацима.

С ове тачке посматрања, тојлота
данашњега дана загревана је искреном
радошћу а та упућује да грађанству
престонице и честитамо.

ГРАЂАНСТВУ ВАР. БЕОГРАДА

Гласање за избор народних по-
сланика на дан 14. јуна мес. има
се у Београду вршити по кварт-
товима, дакле на шест места.

Према томе пропису чл. 56-ог
закона о привр. изборном реду,
општински суд одредио је да се
избор народ. по ланика изврши
у овим зградама:

а) за кварт варошки — у ос-
нов. м. школи код саборне цркве
(дубровачка улица);

б) за кварт теразијски — у те-
разијској основ. м. школи (улица
2 јаблана);

в.) за кварт дорђолски — у ос-
нов. м. школи (душанова улица);

г.) за кварт савамалски — у ос-
нов. м. школи (савска улица,
преко пута кварта);

д.) за кварт палилулски — у ос-
нов. м. школи (школска ул.) и

ћ.) за кварт врачарски — у ос-
нов. ж. школи (крунска улица,
Томаније кућа).

Објављујући ово грађанству,
општински суд у исто време на-
помиње и то да је на свакој би-

рачкој карти записано у коме кварту дотични бирач треба да гласа.

Из седнице суда општине вар. Београда 1. септембра 1889. год. АБр. 559.

РАДЊА ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

САСТАНАК

ОДБОРА ОПШТИНЕ ВЕОГРАДСКЕ

(По етнографским белешкама)

дружан 17. Августа 1889. год. у Београду.

Почетак у 6 часова по подне.

(сврнетак).

VI

Председник. Молим вас, господо, сад даље имамо издавање под закуп једног плаца у б. Венецији. Имамо један плац који је изашао из реда. Ми обично издајемо плацеве под закуп на 3 године. Али овде је услед смртног случаја један плац остао, и за то се даје само на годину дана, да и њему са свима осталим у исто време изиђе рок, па да се после у једно исто време сви даду на три године.

Тај је плац овај бр. 6. и лицитација је остала на Кости Теодосијевићу за 611 дин. годишње закупине.

Раденко Драговић. Ја бих био за то, да се одобри, јер је то један врло мали плац. То је најмањи плац који се даје, и то за годину дана. Дакле може се потпуно одобрити.

Председник Усваја ли одбор? (Усваја).

VII.

Председник. Даље држана је лицитација за закуп куће до семинарије и она је остала на досадањем закупцу по само за знатно мању цену. Свега се лицитацијом постигло 432 дин.

Младен Тодоровић. Ова жена која је била у кући, она неће дати виште, а други не би платили ни толико. Тамо нема виште него две собе и кујна; авлије засебне нема, управо нема ништа засебно, јер школа је ту и деца што долазе у школу, паравно да праве ларму. После ту има и један велики подрум, где трговци смештају своје еспане, и ту се прави ларма сваки час. За то сваки неће то да узме.

Н. Х. Поповић. Је ли било довољно лицитаната. (Одговарају: било је :)

Председник. Одобрава ли се дакле ова лицитација? — (Одобрава.)

VIII.

Председник. Чујте, господо, даље извештај о закупу првог и другог дућана до читаонице. Лицитација је остала на г. Стеви Поповићу књиговесцу за цену 300 динара мање од старе, дакле није повољна.

Прошле године било је тако исто код ових дућана. Ја сам се тада био решио да тамо метнем патролције. Тиме сам учинио, те је Стевановић пристао да плати већу цену. Он је ортак с једним штампаром, и њихов рад врло добро иде. Сад ја мислим, да би требало за ово имање да се плати мало више.

Младен Тодоровић. Нема сумње да је тако. Ја сам ишао на другу лицитацију: сви су казали, да је ово имање врло јевтино изишло (Чује се: да се не одобри).

Председник. Ја мислим да овластите нас, да можемо тражити стару цену, па ако неуспемо, онда тек да дамо ниже. (Одобрава се.)

IX.

Председник. Плац више чесме књагиње Јубице остао је на Јовану Димитријевићу; закупнина 900 дин. за 1890. Одобрава ли одбор ову лицитацију? — (Одобрава се.)

X.

Председник. Молим вас изволте чути један акт. Ја сам добио један акт Живка Тришића који морам да изнесем пред вас. Тај се акт тиче оне понуде за откопавање Милутинове улице. Тај је акт дао нама него сам дознао, да је такав исти дат и г. министру унутр. послова, у коме се цитира, како је штетно рађено. Само је избегавао да каже, да на њему није остала лицитација за 1·10 дин. по за 1·40 $\frac{1}{2}$ паре. Ја хоћу само да напоменем то, да се Панта Манојловић није нудио, него сам га ја позвао и склонио, да примљену од вас понуду учини.

Св. Баторић. У самој молби вели г. Тришић, да се одбор неће дати завести од једног человека. Заиста он даје себи врло добро сведочанство. Кад је овај човек пристао за 1·10 место 1·40 $\frac{1}{2}$ дин., као што он нуди, и кад је понуда стајала 15 дана, и кад одбор усваја ниже цену, онда се он појављује, и тражи од општине да своје решење гази. Ја мислим да је у интересу општине кад би показали, да нећемо да кваримо оно што смо одобрили. Он је био рад да лицитација испадне по скупљу цену,

коју је он понудио, па кад је видео, да је други пристао за јефтињу цену, онда он нуди још јевтињу. Ја сам мишљења да се пређе преко тога на дневни ред.

М. Обркнежевић. Ја сам разумео да је на овом првом остала лицитација, и кад је тако, онда кад је овај понудио ниже цену, требало је држати ужу лицитацију, или бар да је онеме пре него што је овај понуду учинио, враћена каузија и казано, да му се не одобрава; јер мислим да би рђаво било, издати другоме јефтиње, а не саопштити другоме, који је положио каузију као гаранцију. С тога сам мишљења, да се држи ужа лицитација.

Председник. Да кажем како се ствар развила.

Ја сам мало час рекао, да сам ја понудио Панти, да се посла прими. Морам признати да сам учинио погрешку, што сам смео с ума да је лицитација остала на Живку. Али он је за понуду Пантину знао, па није требао да чека да се она одобри, ако му је било стало до тога да се он посла под јевтињом ценом прими. То је јасно. У осталом да поменем и то кад је од Живковог 1·40 $\frac{1}{2}$ Панта пристао да ради 30 $\frac{1}{2}$ паре јевтиње, дакле по 1·10 нисам ни могао пасти на мисао да од Живка тражим јевтињу цену од Пантине. Јер ако би је Живко могао дати, значило би да је покушавао да општини на једноме раду узме неколико стотина дуката више, но што посао вреди.

Ипак за то ја сам нудио Тришића, кад је овај акт као жалбу донео, да и он попусти још 30 паре па да он посао прими. Да, ал он то није хтео него хоће ужу лицитацију, на коју Панта нити пристаје, нити би га ми могли склонити на лицитацију, кад је откопавање милут. улице примио уз остала два посла, на којима је онет знатно цене попустио. Сем свега овога ја сам покушао да Панту склоним на драговољни пристапак да посао ради по данас Тришићем понуђену цену.

Пера Видаковић. О овоме не може бити више ни говора. Преко ове Тришићеве молбе треба да се пређе на дневни ред. Лицитација је била, одбор је њу одобрио. Ми не можемо више о томе говорити. Ако има какве кривице за општету, онда је ту одбор одговоран. Главно је да ми не можемо о томе више да говоримо. (Чује се: да се пређе на дневни ред.)

Председник. Ја вас молим, да примите к знају то да је Панта у неколико дао пристанак да цену спусти, па кад можемо и тако да привредимо што год општини, добродошло нам је.

П. Видаковић. То не може да буде.

Свет. Баторић. Господо, ако се дозволи, да се на овај начин поништавају решења одборска ради шпекулације појединих људи како Тришић данас покушава, он а ми не

треба ни да долазимо у седницу. Тада предузимач ако је казао, да пристаје да ради и за нижу цену, коју је накнадно понудио Тришић, т. ј. да оставља 100 дуката као Тришић, онда он нека то остави сиротињи београдској ако хоће, али одборско решење треба да се одржи у снази.

Милорад Д. Јанковић. Ја мислим да одбор нема ништа да решава, него да да г. председнику овлашћење, па ако се може да уплати 100 дуката, то је добро.

Раден. Драговић. Ми хоћемо да се одржи одборско решење; а ако ко хоће на страну да ради, нека ради.

П. Видаковић. Што одбор није предвидео да сви нужни услови нису испуњени за то нико не може понова потрзати на решење. Одбор је био туна и није налазио за нужно, да се позове онај други. Одбор решено, ствар је свршена, и о томе не може бити више говора. Ако ћемо данас једно решити, а сутра ништи, шта ће бити од наших одлука, које махом сви скупа недопосимо, већ једне седнице дођу једни одборници а друге други, онда би свакад они други могли ништи одлуке оних првих. Ја истина нисам био у овој седници кад је та лицитација одобрена, и по тој логици ја би сада могао да гласам да се уништи, али то немогу никад дозволити ни други да чине, а камо ли да сам то учиним.

Коста Главинић. Ја ју можда да дођем овде у противуречност са оним, што сам о државу лицитација мало час казао. Ја одобравам решење председништва и одбора којим су уступили откопавање овом другом предузимачу, после државе лицитације; али, за оправдање морам навести, да се Тришић није показао у тој прилици сувеште солидан, јер је хтео да заради још 30% вишне, од онога чиме се сад задовољава.

Но за мене је овде питање стоји ли Тришић још у обвези као лицитант.

Председник. Има и овај човек своју кауцију. Све своје примање од 2400 динара даје у кауцију.

К. Главинић. Ако има кауцију онда је одбор са свим коректно решио, јер је он спустио од цене Тришића 30%, а одбор мора ових 30% да прими у корист општине.

Милутин Марковић. Ја не налазим никако да би се тиме крњило решење одборско према овоме што је објаснио г. председник. Одборско решење постоји и оно је са свим на закону, и факта, која су изнесене, са свим су правилна.

Председник. Панта ми је казао овако: ако Тришић хоће за 4 гроша да ради, нека он узме, ја одустајем и одричем се мога права, али ако буде мале разлике, онда ћу онет да примим.

Милутин Марковић. Онда да примимо да он општини поклања то што попушта од

цене, која је изашла на лицитацији, а да остане решење одборско у снази.

Жив. Бугарчић. Ја сам мишљења да остане у снази решење одборско, а да се прими ово што он хоће да изради јефтиније за 100 дуката, јер иначе би изгледало код грађанства, као да бацамо тих 100 дуката.

П. Видаковић. Наводи г. Милутина Марковића могли би да вреде, ако би се мимо одбор саслушала ова двојица, и онда да каже онај на коме је остала лицитација, и ја изјављујем у корист општине, ма да је одбор одобрио лицитацију, да овај и овај може нудити нижу цену, и да се може држати нова лицитација. Тако после такве бенефиције, могао би одбор прими и казати, кад овај пристаје, онда можемо накнадно донети решење, да се уступи по јефтинију цену.

Председник. Он не тражи да се уступи Тришићу, него вели, ако хоће за 4 гроша да ради, онда нека се уступи њему. Но Тришић то није хтео.

Св. Баторић. Овде је јасна и чиста ствар, да је одбор решио да остаје лицитација на ономе предузимачу, који је са 30 пара јефтиније примио него што је Тришић нудио, кад је лицитација држана. И сад то поништи значило би, да свако одборско решење можемо за 24 сах. тумбе окренути. За то сам мишљења да се остане на старом решењу, а да се преко овога пређе на дневни ред.

Младен Тодоровић. Није само то, него Тришић би хтео по што по то да овога уништи и оштети и да га уклони са ове највеће, а овај човек не пристаје да се држи нова лицитација, и са свим је у праву.

Жив. Бугарчић. Ја мислим да ми о томе Тришићу ће водимо више рачуна, и хоћу још то да кажем, да сам за то, да остане решење одборско, али да се прими оних 100 дуката, које човек нуди.

Марко Велизарић. Врло је коректан предлог г. Видаковића, јер тиме би нашли излазак по коме би цео рад одборски био коректан, а општина не би ништа штетила.

Председник. Дозволите ми да кажем, како ја схватам ствар. Ви сте вољни да остане решење одборско. (Тако је.) Сад ја или суд да позовемо тога Панту, па да кажемо, онај је други понудио да ради за 95 п. д. Сад ако пристајеш и ти, онда да потпишеш то, и ја да онда вама саопштим. (Тако; врло добро). Дакле усваја се. (Усваја се).

Св. Баторић. Ја молим нека се стави ово питање на гласање. То је врло рђава практика, да овако долазимо до једног одборског решења, и да се после ометамо. (Чује се свршено је). Молим вас, ствар је у томе, да је тај човек дао обећање на понуду г. председника. На понуду г. председника он је казао, ја ћу оставити још 100 дуката.

Ми ћемо чинити неправду, ако будемо такву практику увели. У томе је ствар, да је он то учинио на молбу г. председника, управо г. председник га је склонио на то.

Председник. Ја ћу да јавим Панти и да му кажем: одбор је оснажио одборско решење да ти радиш за 1·10 дни. Но ти си мени дао реч, да ћеш попустити нешто, и ако попусти, онда ћу то вама саопштити. Ако пристане да да 100 дуката, за што не би примили и поклонили сиротињи.

Милутин Марковић. Ми га нећемо да учењујемо, ми њега не нагонимо, ако човек сам пристане он сигурно има рачуна.

Н. Х. Поповић. Испада тако, да је ово драга воља његова.

Младен Тодоровић. Оправдано је мишљење господе, која говоре против тога. Он је то истина казао, али питање је да ли нећемо учинити према томе човеку неправду — у томе је питање. Он је то учинио на молбу председника само за то што је г. председник казао, да није саопштио ту лицитацију.

Председник. Ја сам вас разумео овако. Ви одржавате оно решење, а мени остављате, ако могу успети да ми да реч, да поклања општини 100 дуката. Ако каже ја нећу, онда има право, а ако каже да оставља толико и толико онда за што да се не прими. Дакле је ли тако остало. (Тако је). Ако држи реч, ја ћу вам саопштити идуће седнице, колико је попустио. (Пристајемо тако)

XI.

Председник. Сад да идемо даље.

Молим вас, господо, имамо једну ствар, која не трпи одлагања. Тамо код мањежа она је калдрма виша него што је калдрма код Цветног трга и с једне и с друге стране. Ви сте одредили комисију, да извиди и каже како да дамо оток води, која застаје услед успора од крагујев. улице. Комисија предлаже да се спусти, откона крагујевачка улица, па у исто време и калдрмише, јер калдрма као што знате не ваља а саобраћај је веома јак. Ако усвајате онда ћемо морати што пре држати лицитацију.

Дакле то је поред мањежа она узвишене тачка. Ту се вода слива, а то исто вреди и за другу страну иза касарне. Сад усвајате ли то, да се држи лицитација, па да то поправимо.

Пера Видаковић. Касно је то сад радити, нека остане за пролеће.

Председник. Ако нећемо то, онда морамо канал онде подићи.

Коста Главинић. Овако као што је, не може да остане. Ја сам био са њима, и ако се не хтеди нивелисати, као што се предлаже, онда се морају направити пропусти — прокони, јер иначе вода не може

онде да пролази. Крагујевачку улицу ако је могуће, треба претрести, јер је до крајности искварена, а она је по оном еписку на реду. А кад се претресе цела ширина коловоза, онда би је довели на ниво, у коме ће вечно остати. -- То је моје мишљење.

Председник. Како би било да за сад овако урадимо: да на оним излазима из једне у другу улицу начинимо рампе, да уравнимо и калдрмишемо мало да се може пролазити; а после у месецу новембру да држимо лицитацију за нивелацију и калдрмишење целе улице па то да се одма с пролећа изврши. (Врло добро.)

Д. Ђорђевић. Ја мислим да би се могло још ове јесени то свршити.

К. Главинић. Ја мислим да ће бити неизгодно овако радити као што рече г. председник, јер он је једна од најживљих улица којом се пролази у варош и на пијацу, а стоји сва ископана да једва пешак њоме може проћи. По мом мишљењу треба држати одмах лицитацију за откопавање и претресање калдрме у тој улици, па ако дођемо до јевтине цене и ако предузимач да обвезу да ће тај посао свршити до почетка октобра месеца онда с места да приступимо томе послу, да приступимо и откопавању и претресању али делимично, т.ј. да се једна половина раскона и израђује а друга да остане слободна за саобраћај, а не као што бива да се цела улица најданиут раскона и закричи тако да се не може проћи.

Св. Баторић. Ово је врло добар предлог и ја мислим да ћемо га сви усвојити и да нећемо никако другчије радити и овако као што г. Главинић каже.

М. Д. Јанковић. По моме мишљењу боље је да се та улица уједаниут сврши кад буде лепо време за калдрмишење а не овако да се крији сад под јесен. Та је улица и сад тако искварена да људи не могу с колима да пролазе туда него иду београдском улицом за пијацу. Зато би било најбоље да се сад на прелазима из улица начине откопи и калдрма уредна, па одма на пролеће да се та улица као што треба уради.

Св. Баторић. Ја нисам за предлог г. Милорада Јанковића него за предлог сам г. Главинића. Улица београдска нема никакве калдрме, и ако ову крагујевачку оставимо у садањем стању, онда зимус се онуда не може проћи и доћи на пијацу, а осим тога шта ће да раде они људи тамо који држе дућане и илаћају кирије кад им нико не може зимус прићи у дућане? Шта ће да раде они људи који тамо имају куће — зар да се даве по блату?

М. Д. Јанковић. И ја нисам противан да се уради оно што каже г. Главинић само ако се може.

Председник. Дакле жељео би да знам на

чemu смо остали? (Нека објасни г. инжињер.) Изволте г. инжињеру дајте ваше мишљење.

Општ. Инжињер. Ја сам господо у овој ствари сасвим миња онога које је г. Главинић исказао; јер она крагујевачка улица то је главна улица којом се улази у варош и иде на пијаце а та је улица заиста много раскопана и саобраћај је отежан њоме. Ја држим за 25 радних дана да предузимач може откопати и свршити једну половину те улице, па онда је предати саобраћају, а ако се има лепог времена израдити и другу половину. На тај начин подмирене би била једна прека потреба на томе крају, јер на крагујевачком друму, — осим долазка из унутрашњости — а затим у околним улицама: пријепољској, београдској и на свој левој страни врачара где је насељеност већ доста велика имали би калдрме. С тим би било отклоњене сваке сметње за саобраћај; а треба знати да се улица крагујевачка не може више оставити у оном стању како је сад, јер онуда и Његово Величанство Краљ сваког дана пролази за мањеж и мора се она довести у висину осталих улица, иначе вода из околни улица сасвим би је раскопала. Дакле по мом мишљењу које је и г. Главинић исказао тамо треба направити рампе на оним местима где се споредне улице везују са том улицом крагујевачком, а ову радити тако да се половина нивелише и калдрмише, а друга половина да служи за саобраћај, па кад се она половина сврши и преда саобраћају да се и ова друга изради ако допусти време. (Врло добро.)

Председник. Дакле усвајате ли да овако радимо и да држимо одма лицитацију. (Усваја се). Добро — онда смо то свршили,

Сад још вас молим да чујете извештај о лицитацији за оправку куће у којој је општински кантар на марвенеј пијаци.

Б. Николић. Молим вас да чујемо услове те лицитације. (Секретар чита.)

Светозар Баторић. Где је извештај оне комисије, која је с општ. инжињером дала мишљење шта ту треба да се оправи. Нека се прочита ако је ту. (Секретар чита.)

Н. Вулковић. Ја би приметио још то да се гледа ма како да се затвара тај кантар, јер зими онде навеје снег да се не може да ради, а квари се и кантар и трип велика штета. Ако врата не могу да се начине, може се онај отвор бар каквом завесом од мушеме затварати, или начинити од дасака заслон.

Председник. То би може бити могло да се учини, али врата не могу онде да се наместе. Ја би молио да одредите једног или два одборника па да покушамо може ли се што јевтиње овај посао израдити, или бар можемо ли успети да сам за ову цену предузимач начини и овај заклон као

што г. Вулковић предлаже. (Вулковић: требало би и један писоар да се онде начини.) То већ не можемо вршити за ову цену.

К. Главинић. Може једно буре у земљу да се смести па да се чисти.

Председник. Одобравате ли то господо да са судом покушам шта још може да се с овим предузимачем успе, па онда да му уступимо ову оправку? (Одобраша се.)

Сад још само једну лицитацију да чујете за направку двеју покретних зградица за оп. кантаре. Цена је 1003 дин. и неколико паре од комада. (Прочитано.)

Ову смо лицитацију држали на комад, па колико нам кућица оваквих затреба, да нам начини. За сада мислим да начинимо две.

Пера Видаковић. Ова је цена скупа. Нека се држи друга лицитација.

Председник. Добро, да учинимо што каже г. Пера, да држимо још једну кратку лицитацију: али ја би вас молио да ме овластите или суд да овластите да може одобрити лицитацију било по ову цену која је сад изашла или по нижу коју би на другој лицитацији добили, бар за две такве кућице које су нам искрено потребне за наше кантаре. (Одобраша се.)

Тако исто имамо и лицитацију за оправку ватрогасне куће. (Вичу: доцне је — одоште људи.)

Ја мислим да и зато можете овластити суд да погоди оправку. (Вичу: добро; свршите ви то.) — Ја ћу вас известити шта буде по овоме израђено.

Састанак је закључен у $8\frac{1}{2}$ часова по подне.

САСТАНАК

ОДВОРА ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

(По стенографским белешкама

дружан 26. Августа 1889 год. у Београду.

Почетак у 6 часова по подне.

Присуствовали: Председник општине г. Ж. Карабиберовић, чланови одбора: г. М. Велизирин, Милутин Ј. Марковић, П. Д. Видаковић, Живан Бугарчић, Димитрије Вељковић, Милорад Д. Јанковић, Милован Р. Маринковић, Коста Петровић, Станко Петровић, Н. Л. Милишић, Милан Ж. Маринковић, Т. С. Новаковић, Светозар Баторић, М. Миловановић, Јован Ж. Ђурић, Димитрије М. Ђорђевић, Никола Д. Кики, Настас Костић, Илија Цветановић, Глиша Јосиповић.

Садржај: 1.) Допуна решења о ценовнику брашна; 2.) О исплати два коња Т. Николићу; 3.) Избор чланова за бирачке одборе; 4.) Избор комисије за накнадни разрез коморе; 5.) Да се издаје помоћ оним породицама чији су раније

војци; 6.) Усвајање лицитације „зел. венца“; 7.) Уступање предузимачу направке олуке и стаза у новом гробљу; 8.) Оправка пожарне зграде; 9.) Ограда старог гробља; 10.) Издавање механичког права Ивану Богдановићу; и дозвола за отварање салана.

I.

Председник. Молим вас господо, састанак је отворен.

Изволте чути протокол од 17. августа (прочитан.)

Имали ко да примети шта?

Пера Видаковић. Ја мислим да би одлука о мојој интервјуацији била потпунија кад би се тамо додало ово:

Пошто је г. Видаковић поднео ценовник млинарске радње Франца Тоболара, који он за оријинадан означује, а који означује цену брашина с мекињама 19.50 динара.

Тражим да се овако одлука исправи, јер су Мале Новине погрешно о томе донеле извештај.

Председник. Немам ништа против тога. Прима ли одбор исправку. (Прима.)

Има ли ко још шта да примети на протокол (нема.)

II.

Пера Видаковић. Имам једно питање на председништво. Молим за реч.

Председник. Изволте г. Видаковићу.

Пера Видаковић. Интервјуашем г. Председника што он са осталим кметовима у друштву није издао проглас на грађане да је данас дан Њеног Величанства краљице Матере, те да грађанство по могућности обдан домове искити а увече и осветли.

Ово је моја скромна примедба с којом хоћу да дам видљива знака, да грађани престонице нису немарни за ову ствар.

Председник. Што се тиче тих празника господо, ми од стране општине увек очекујемо наређење од полиције власти. Ове године ништа нисмо добили, па с тога нисмо ништа ни наређивали.

П. Видаковић. Уставом је гарантована самосталност општинска на првом месту. Ја као представник и одборник општине београдске у краљевини Србији не могу никад дозволити, да ми очекујемо од полиције власти наређења за овакове празнике. Грађанство, чији смо ми представници, треба само да се ангажује и овом приликом да видљива израза свога поштовања.

Светозар Баторија. О томе би само ово казао: Ономе коме лежи на срцу и поштује тај дан као празник, потреба нико да заповеда. Тај ће и сам без ичијег налога свој дом окитити и осветлити. Свако заповедање одозго искључује сопствену вољу поједињих а то онет није са срца, као кад се то својевољно ради. Ланјске године ја

сам на данашњи дан налио свеће, па сам био кажњен. Ово молим да се не бележи. (Чује се: Нек се бележи.)

Никола Милишић. Маниле се тога говора. Имамо ми и друга послла.

Пера Видаковић. Господо, ја морам да замерим г. Баторију и г. Милишићу, који каже: „да имамо и друга послла.“

Никола Милишић. Ја се чудим овоме и овакоме понашању г. Видаковића. Нема он шта да замера. Ја и онепт тврдим да имамо пречка послла, а на шта циља данас г. Видаковић нити је тешко разумети, нити је лепо од г. Видаковића као одборника, да се тако понаша. То је и неучтивост!

Пера Видаковић. Ја молим г. председнику да ме заштити од неправедних напада.

Председник. Молим вас господо. Ми смо у отвореној јавној седници. Недозвољавам свађу.

Пера Видаковић. Да ли сам ја у Палилули на тркалишту; или у седници одбора престолнице краљев. Србије Господине Председниче, ја држим да г. Милишић за ону неучтивост треба да ономенете и да га укорите.

Има разлике господо у томе: кад поједини даје израза и кад представништво даје званичног израза о томе. Г. Баторић ће у томе вељда попунити своје мишљење.

Ја господо замерам што се од стране представништва општинског није званично објавио овај дан као свечан дан и кад ја упућујем овако питање на представништво није право да ме нападате, као што ме напада г. Милишић који није добио ни реч да може говорити.

Милован Р. Маринковић. Ово питање, које је покренуо г. Видаковић, мене је више пута занимало, што се у Београду појављују за ове две три последње године разне непријатности приликом осветљења вароши.

Замислите шта се догађа по вароши приликом осветљавања вароши. Иде дечураја београдска гомилама улицама. Деси се да когод није у вароши, или да је у кући опасно болује; или чак и да је мртвац у кући, па та кућа није осветљена, а дечураја видећи да кућа није осветљена лујају прозоре и праве греде исприлике па и штете бацајући се каменицама. Једноме момоме познанiku се десио случај, да мал није изгубио дете у колевци. Људи упалили свеће, па кад је прошло неко време, хтели су и сами да се прошетају; плашећи се да се ватра не догоди погасе свеће и оду у шетњу, а дечураја однекуд нађе и осне камењем кроз прозоре у собу, у којој се дете налазило. Због оваких случаја држим, да ми треба да порадимо на томе, да се тај обичај искорени. У другом свету овако се не ради. Најпосле не знам како

можемо ми натерати кога да пали свеће. Нису сви грађани ни у стању да то чине тако често. С тога сам осветљавању домаћа у опште противан а од своје стране одајем сваку част Краљици матери: само хоћу да се пошта на други начин исказује, а не осветљавањем.

Противан сам питању г. Видаковића тражећи да се преко тога питања пређе на дневни ред.

(СВРШНЕ СЕ.)

НА ПРАГУ УСПЕХА.

Пројект финансијске комисије како да се оснују потребни извори за извршење главних реформа у престоници, публиковај је у тежњији представништва да се претходно решавању саслуша и суд јавног мишљења.

Нема спора да је од велике важности питање, које обухвата исти пројекат, и да је по томе потребно чути реч оних грађана ван одбора, чији назори могу само користити представништву у оваквом једном предузећу, које не засеца у битије интересе једино овога нараштаја, него ће се знатно тицати и подмлатка његовога.

Било би излишно доказивати како је већ крајна потреба да се приђе извршењу бар најважнијих и најиречијих задатака, великих послова општинских, те да се једном стане на пут силним здравственим штетама и толиким другим незгодама, којима је становништво београд, немилордно изложено и по самој неудесноти природних локалних околности. У оцењивању неизвршених послова опшите је признато већ да на јачи покрет и стварни напредак наше вароши није ни мислити све дотле, дакле се основним реформама не побољшају локалне прилике.

Па ипак, и ако је до сада било неколико покушаја да се на један или други начин изврши појединачно од потребних реформа, стварно није ништа постизавано. — Један за другим покушаји, планови и програми успављавали су се на велику и општу штету.

Овде није место анализи оних много бројних узрока који су радове варп представништва до сада отежавали, могу до остварења доведену намеру рушили, и најзад и саму спречност представника ломили. Али на прагу једног важног предузетка, ствараног покушаја за могућност скорог успеха у општинским пословима, нека нам је допуштено проговорити једну кратку а искрену реч.

Што послови наше општине нису могли успевати у жељеној и потребној брзини, много има да се припише у кривицу не оскудици добре воље и истрајнога рада, него поглавито оном устезању нашем, оној нерешимости меродавних фактора да се прими један од могућих начина за финансирање послова, које вала извршити.

Без нарочитих извора није доиста могуће извршити ни једну од великих реформа, не само што су редовне буџетске моћи недовољне за те ванредне послове, него што оне служе за редовне потребе општине и вароши. Али кад се узме у обзир да се финансирање великих послова ни из других разлога никада не може чинити из редовних извора општинских; да је општина наша у срећном положају, јер још није правила нити има каквих дугова; да јој према томе стоје одређене руке у избору средстава; да су дани извори општине много бројни, какви неће бити доције кад мно- ге од њих употреби; да се сама ствар битно не мења ако за извршење великих задатака буде употребљен један или други извор; да је одавна у јавности изражена општа готовост грађана на подношењу свих потребних жртава; и најзад, да се здравствене реформе пре или после морају извршити, јер сваки дан чекања повлачи све то недогледније штетне последице, — кад се све то узме велимо у обзир, лако је увидети да општина наша не сме ни часу више часити са извршењем онога од чега зависи не само напредак него и сам општанак Београда и његове насељености.

Уважајући све ово, представништво престонице кроз који дан узеће у дискусију пројект финансијске комисије и донети своје одлуке о количини и плану зајма и његове амортизације, како би се за тим могло прићи у скоро и самоме закључењу зајма.

Али ми знамо да представништво вароши није једина, као што није ни последња инстанција, и да по томе одлуке његове не садрже одмах и потпуну дефинитивност. И баш с тога, а после искуства из прошлости, дикемо на овоме месту глас за општу сагласност свију меродавних фактора и свих појединих грађана, да сљубављу према својој општини и напретку миље нам престонице, узму живог и искреног удела да закључци представништва нађу општег одобрења, те да се велике реформе варошке општоти кривицом не одлажу више до у бескonačnost.

Један нарочити обзор налаже нам да овога пута прегнемо без оклеваша — Под повољним условима зајмови се не нуде сваког дана. Дође доба кад се капитали покрећу, али тако исто настане и време кад их вала тражити и под много тежим условима скоро изнуђавати. Данас је општина у изгледу да закључи зајам под врло повољним условима. Зависи дакле само од времена решења хоће ли се бар овог пута успети да се опет не промаше велике користи наше општине.

Треба да се опоменемо да свуда у свету не губе много времена у решавању овако животних и преких питања; и да ће престопица сваким даном даљег оклеваша све мање бити у могућности да заузме угледан положај, какав, спажним и патриотским устаоштвом свију својих редова а на штету нашу спо диже себи и млађа и мања вароши у суседству!

ГРАЂЕЊЕ ВОДОВОДА

(Продужење)

Комисији је био постављен задатак да са Смрекром детаљније претресе и прегледа његов пројект; те

да поднесе свој извештај, како о самом пројекту, тако и о томе, шта у опште вала општина да предузме и на који начин питање о водоводу да изведе па чисто, како би се и само извршење ускорило. Свршинив поверени јој задатак, комисија је детаљним оценама показала да је Смреков пројект с техничке стране израђен добро и по њему водовод диспонован сасма целисходно, и друго да је понуда његова много новољнија од свију три доблвених конкурсом, јер докле је по Фине-у 80, по Јасинском 75 и Мале-у 70, дотле би нас по понуди Смрекера кубни метар воде коштао у најгорем случају 27 а иначе 20 д. и. Али како је пројект Смреков основан на комбинованом систему, са засебном мрежом изворне воде за пиће и савску за домаће и варошке потребе, комисија понуду његову није могла препоручити одбору не само за то што је написала да се на употребу савске воде према локалним приликама не сме ни мислити, него и због тога, што комбиновани систем целу грађевину покупљује са 15—20%; обржавање је скупље и заметније; потребна је много већа количина воде за пиће кад се она засебно даје; заштите воде са чесама за пиће много је теже и дангубније по под речне воде, која би се у куће увела, па би у след та незгоде један део становништва често из нужде или комодитета употребљавао савску воду и за пиће и за остале потребе, за које она са здравственог гледишта не би била допуштена. — Сем мишљења о понуди Смрековој, комисија је у своме извештају врло прецизно изложила све раније радње представништва на водоводном питању; констатовала да је оно знатно оназађено и решење његово дотле отежавало највећма с тога, што је општина занемаривала и није свршавала све оне претходне радове, које су у своје време стручне комисије обележавале; и најзад, истакнутим својим предлогима показала је какве одлуке вала донети да би се могло свршити све оно што је за разумно

и скоро решење водоводног питања потребно. Тако је одбору препоручила: да се одмах озбиљно приступи продолжењу раније вршених па прекинутих радова на истраживању воде а тога ради најпре изврши научна екскурзија у цељи потпуне оријентације, за тим утврди програм за истраживање и испитивање воде, па онда истраживање предузме и распостре на целу околину Београда у периметру од 15 километра, како би се једном потпуно тачно сазнalo колико има и какве воде, и према томе утврдило које ли се за водовод можи употребити само добра подземна, или комбинована са изворском водом.

Поврх свега овога, комисија је у своме извештају кратким потема осветлила и сам пут којим ваља даље ићи ако се жели да постигне могућност за рационално и по општину најкорисније извршење водовода у сопственој режији.

Уважив акламацијом све предлоге све комисије, општински је одбор одмах донео одлуке: да се на основу извештаја комисије о прегледу и оцени у 1887. примљених понуда за концесију водовода, канала и осветљење сви ранији ионуђачи у пуној форми одбију; да се у начелу избегава снабдевање вароши водом средством концесије; да се ради што скоријег остварења водовода са здравом и добром, водом неодложно продолжи довршење нужних стручних истраживања у околини Београда; да се истраживања не врше комисијски, већ да се по нарочитом споразуму новере инжињеру г. Оскару Смрекеру а под надзором једног ужег одбора од наших стручњака и у споразуму са истим; да се за те претходне радове могу из општинске касе чинити сви потребни издаци; и најзад да се на основу постигнутих резултата истраживањем воде одреди тачан програм за израду пројекта, и тек тада изради приступи.

После ових одлука донесених на основу предлога комисијских, општинских је одбор одао праведну и заслужену захвалит осудничом раду ко-

мисије и умolio сву г. г. њене чланове да се приме руковођења свију даљих радова за извршење водовода. Они су се молби одавали, и тако је образован „Сталнитехнички одбор за извршење водовода“ од ових седам чланова: Г. г. Миливоје Јоксимовић, Ник. И. Стаменковић, Коста Д. Главинић, Свет. Зорић, Др. Л. Пачу, Др. Марко Т. Леко и Анта Алексић.

(наставите се)

ОПШТИНСКЕ ВЕСТИ

Знак. На свима зградама у којима се данас врши избор народног посланика, истакнуте су народне тројбожје, и с поља на згради, прилепљене велике објаве.

Доносимо на првој страни и данас објаву места на којима се врши избор посланика.

Гласачи. Према издатом броју бирачких карата, на данашњем избору народног посланика имају право гласа по овотико грађана: 458 у кв. врачарском, 420 у кв. варошком 296 у кв. наилуцком, 259 у кв. савамалском 256 у кв. теразијском и 233 у кв. дормојском.

Накнадни избор. Од раније изабраних одборника општинских за чланове бирачких одбора нису могли избора примити се г. г. Димитр. Ђорђевић и Хајим Д. Азријел. Одбор им је уважио разлоге и у седници 9. ов. мес. изabraо на њихова места г. г. Настаса Крстића за члана у варошком и Николу Р. Поповића за заменика у кварту дормојском.

Састанци. Према чл. 61. привр. изборног реда, јутре су бирачки одбори за појединачне квартове држали претходне састанке у одређеним зградама за гласање, и од општинског суда примили спремљени им изборни материјал.

Главни бирачки одбор састане се сутра у 8 часова изјутра у општинској дворанич да од квартовних бирачких одбора прими изборна акта и даље учини што му дужност налаже.

Регулација. Последње седнице одборске решено је да се изврши регулација Вишњичке и Милетине улице у овој ширини која је одобреним планом утврђена, и да се накнада даде у земљишту како је то комисија удесила а на шта су сем двојице сви остали сопственици пристали.

Жалосно је али треба поменути да би ово шта на корист свију становника било са дневног реда скинуто још пре неколико година, да та два грађанина међу-

собним неспоразумом нису на општу штету почили радњу одборску. Па ни до данас није постигнут њихов споразум. Због тога је одбор и решио да се регулација изведе до спорног имања па онде остави да они сами доцније расправе штање свога спора.

Ма колико да је овако решење општинског одбора незгодно, оно је донето једино из потребе да се осталим становницима регулацијом помогне те да се једном спасу незгодног досадањег теренског положаја.

Таксе. На последњој страни доносимо таксе јавних послова, које повлашћеници врше, а тако исто и one које грађани плаћају у извесним случајевима општинској благајни, па им је потребно да их имају при руци.

Због тога пуштајемо те таксе чешће у лист, допуњујући их и другима.

Берба. Општински суд објавио је добошем грађанству да овогодишња берба починje даја с односно сутра, и трајаће до краја овога месеца.

Раније. Овај број нашега листа излази данас, место у Недељу.

ОДВОРСКЕ ОДЛУКЕ

На састанцима 2. и 5. ов. мес. општински је одбор:

Бр. 205 — Уступио чишћење пијаца и јавних ширине, по прописаним условима и држаним лицитацијама, Ружи Табаковићи за 1890. год. с тим да јој се за целу годину плати 5100 динара;

Бр. 206. — Избрао комисију да испита шта треба и шта се може предузети зарад одржавања што веће чистоће у вароши;

Бр. 207. — Одобрио да се поткивање коња пожарне чете уступи Алекси Петровићу за идућу годину а укупну цену 179 динара;

Бр. 208 — Одбацио укупну лицитацију и одложио откопавање и калдрмишење крагујевачке улице — прво до зиме а друго до пролећа; а у исто време и усвојио предлог шефа грађ. одељења како да се при временом отклони застј воде код Цветног Трга;

Бр. 209 — Одложио решење о регулацији вишњичке и милетине улице за идућу седницу захтевом да се поднесе извештај допуни;

Бр. 210 — Опростио београдској читаоници 864 динара пеклаћене кирије до 1. Маја о. г.;

Бр. 211 — Ослободио Петку Маринковића од плаћања кирије којом је терећен

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. ДИМНИЧАРСТВО:

a). за чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	0,40	дин.
б). за неузидаш шархерд	0,40	"
в). за узидаш	0,80	"
г). за велики узидаш шархерд у гостионици	1,00	"
д). за чишћење димњака од два спрата	0,40	"
ђ). за чишћење простог димњака	0,20	"
е). за чишћење чукова до $2\frac{1}{2}$ метра уједно са пећима	0,20	"
ж). за чишћење чукова од $2\frac{1}{2}$ метра на више уједно са пећима	0,40	"
з). за паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове	1,50	"

II. ИЗВОЖЊА ТУВРЕТА:

a). за собу и кујну или мањи дућан са собом	0,20	дин.
б). 2—3 собе са кујном или већи дућан са собом	0,60	"
в). 4 и више соба са кујном или гостионица са кујном без штапе	1,00	"

III. ПРАЖЊЕЊЕ ПОМИЈАРА И НУЖНИКА:

a). од кубног метра	12,00	дин.
б). од акова	0,60	"

IV. ПСЕТАРИНА:

a). марка за пашче једном за свагда	3	дин.
б). марка за кују	6	"
в). обнављање изгубљене марке стаје половину цене		

V ГРОБАРИНА:

a). гроб за децу	7	дин.
б). гроб за одрасле	12	"

в). мала гробница	555	дин.
г). већа гробница	967	"
д). велика гробница	1207	"

VI. МРТВАЧКА КОЛА:

а). мртвачка кола стара са 2 коња	12,90	дин.
б). мртвачка кола нова са 2 коња	36,90	"
в). мртвачка кола нова са 4 коња	72,90	"

ПРЕГЛЕД

ПОСЛОВА ОПШТИНСКОГ СУДА

— од 28. Авг. до 3. Септ. о. г. —

I. Судска радња:

а.) рочишта одређено	85
б.) пресуда изречено	49
в.) забрана одобрено	37
г.) уверења издато	58

II. Извршно одељење:

а.) пресуда извршено	32
б.) забрана удејствовано	20
в.) уверења прибављено	15

III. са клачице:

Заклато:		
а.) волова	156	
б.) крава	27	
в.) телади	37	
г.) овнова	390	
д.) оваца	46	
ђ.) јагањаца	71	
ж.) свиња	143	
з.) прасади	215	

Примедба: Наплаћено је аренде 6758 дин.
Кријумчара проказано 10.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА:

Од 5. Септембра до 11. Септембра прешло преко општинских кантара:

ТЕЖИНА	Ч е г а	100 к. просе- чна цена	ТЕЖИНУ	Ч е г а	100 к. просе- чна цена
КИЛОГР.		динар.	КИЛОГР.		динар.
9,735	Брашина инденична	19—	4,455	Сламе	2.
278,970	Шинице	13 30	994	Коре брезове	8.
33,957	Кукуруза	12·50	247	Меда у сађу	55.
10,781	Ражи	10—		Кајмака	
1,505	Кукуруз нови	10—	4,304	Сира	70.
34,897	Јечма	11·26	441	Лоја тонољена	100.
30,722	Овса	11·20	293	Лоја истопљена	80.
2,565	Пасуља	24·50	217	Масти	116.
19,221	Кромпира	9—	35,643	Свиња дебелих	80.
483	Арпаџика	17—	150	Кумура дрвена	7·50
5,777	Црна лука	8—	46,845	Крече	3.
263	Бела лука	45—	443	Катрана	20.
445	Јабука	11—	369	Варива зелена	20.
3,035	Крушка	12·50	349	Купуса кисела	
295	Ораја	25—	Литара		
34,208	Грожђа	15—	1,120	Вина црна	20.
12,238	Шљива сирових	6·75		Вина бела	
3,864	Шљива сувих стар	10—	302	Ракије шљ. меке	24.
337,180	Сувих шљива нов.	22·50		„ „ љуте	
20,000	Пекmez	27—		„ комове „	
57,785	Сена	5—			

Примедба: Наплаћено је на име кантарије 1496,65 дин.

ОБВЕЗНИЦИ ПРВОГ ПОЗИВА

I. ВАТАЉОН VII. АКТИВНОГ ПУКА.

Допунска чета

(Продужење).

- 291 Филип Голубовић тежак
- 292 Васа Кнежић надничар
- 293 Јован Стојковић надничар
- 294 Иван Радовановић кафезија
- 295 Ђорђе Зафировић калдрмија
- 296 Илија Павловић
- 297 Јован Јовановић циганин
- 298 Коста Крстић келнер
- 299 Стеван Селчевић рибар
- 300 Стеван Божић касанин
- (наставите се)

Исправка. У прошлом броју а у извештају финансијске комисије потврђено је да је једна штампарска погрешка, тако на 342-ој страни другом ступцу 7-ом реду стоји 175% а треба 110%, што се овим исправља.